

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

<p>Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.</p> <p>Szerkesztői iroda: Pleitze Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben.</p>	<p>Előfizetési feltételek: Egész évre . . . . . 6 ft. Félévre . . . . . 3 ft. Negyed évre . . . . . 1 ft. 50 kr.</p> <p>Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadóhivataltban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétethetnek.</p>	<p>Hirdetések díjai: a háromhasásos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstáriilleték minden egyes beigtatásért 30 kr.</p> <p>Kiadóhivatal: Pleitze Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskerekben, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.</p>
---	---	--

Uj adók.

Megint új adó? Kérde a magyar ember és visszaemlékezik arra a boldog időre, mikor Magyarországon a nemes ember egy krajczár adót sem fizetett, a nemnemes pedig igen csekélyt ahhoz képest, a mivel ma megterhelve van. És ha így tekintjük a dolgot, bizonyosan sajnálkozva gondolunk az idők forgandóságára, mely egyre új meg új áldozatokat követel országtól és néptől.

Azonban ne legyünk elfoglaltak és vizsgáljuk meg, hogy azért, a mit az állam egyestől követel, viszont mennyit nyújt? Micsoda követeléssel voltunk akkor az állam iránt? Ugy szólván semmivel. Igazságot a megye szolgáltatott fizetéstelen táblabírákkal; közigazgatásunkat is a megye intézte olyan fizetésért, a minőért ma már hivataliszolgát is alig lehet kapni; közlekedési eszközökről szó sem volt; minden megyében egy-két posta volt összevéve, a mit az állam nyújtott, azért is busás díjakkal fizetett meg a közöniséget. Csak egy pillanatig nézzünk komolyan a megtörtént változások elébe, s itéletünk mindegyre kedvezőbb lesz. Hisz közigazgatásunk, ha minden követelésnek nem is felel meg, az akkorihoz képest mégis rendkívül javult; igazságszolgáltatásunkról európaszerűt elismerik, hogy előbbi ázsiai állapotából határozottan a jobbák közé küzdte föl magát; hogy pedig a közlekedés, kereskedés, ipar és forgalom előmozdítására mit tesz most az állam, arra nézve minden részletes adat helyett elég az egész országot befutó vasut, távirda és posta-hálózatra utalni.

Minden természetesen pénzt, sok pénzt kíván. De az ilyesmi megtermi a maga hasznát s rendes körülmények közt, a mit valaki adóban elfizet, sokszorosan visszanyeri jövedelmi emelkedésében. S kétségtelen, hogy ez történt nálunk is. Az idők minden sulya daczára kevés ember van hazánkban, kinek jövedelme a negyvenes, ötvenes évekhez képest nem emelkedett volna, kivéve természetesen azokat, a kik akár csapások, akár önbajuk miatt vagyonukat veszítették. De ennek daczára bizonyos, hogy nálunk a jólét nem emelkedett azon arányban, mint a terhek. Ennek oka az, hogy beruházásaink rohamosak voltak. Másutt hosszú évtizedek alatt történt az, mi nálunk rövid pár év alatt. S míg az ily beruházások teljes mértékükben éreztetik hatásukat, arra mindig idő kell s ez az idő nálunk nem telt el. Hozzájárult, hogy a külügyi helyzet bonyolódása új meg új oly terheket is zudított államunkra, melyeket biztonléte kedvéért meg kell hoznia, noha biz azok ugynevezett gyümölcstelen terhek voltak. Mi természetesebb ily körülmények közt, minthogy az állam eddigi forrásai elégtelének bizonyulnak s újak után kell látni.

Vagy ne tegyük ezt? Essünk kétségbe s fogadjuk meg kötelezettségeink teljesítését s mondjuk ki az államkridát? Ez lenne a legbadarabb eljárás, melyért keservesen fizetne meg az állam s minden alattvalója. Nemesak alkotmányunk sirna bele, hanem elvesztenők a jobbra fordulás minden reményét is s lenne belőlünk Törökország — Európa közepén.

De ha új terhekre reá is szánjuk magunkat, körültekintőknek kell lennünk e terhek kivetésében. Legkönnyebb lenne természetesen az egyenes adókat emelni, de mostani körülmények között ilyenre gondolni is alig lehet. Az egyenes adók nagyok, már is alig viselhetők, s azon fölül leginkább sújtják a földmivelő és birtokos osztályt, mely már annál fogva is, hogy adóalapja kataszterben, telekkönyvben nyilván föl van véve, egész mértékben viseli a terheket, míg más osztályok jövedelmeit — ellenőrizhetetlen

voltánál fogva — sokkal könnyebb adóztatásban részesülnek.

Igy jutott a pénzügyminiszterium a cukor, kávé és sörfogyasztás adójának gondolatára. Mind a három jobban élvezeti cikk s így a szegény embert kevésbé sújtja. Azonfölül mind a három a husz-harmincz év előtti árakhoz képest jelentékenyen olcsóbbá vált s így a fogyasztó az adó daczára sem fogja drágábban fizetni, mint akkor.

Három millió forintra rug az összeg, melyet e czim alatt a miniszter előírnyoz. Felosztva ezt az ország népessége közt, úgy találjuk, hogy alig pár krajczár az a teher, a mi egyre esik. S ezt is nem egyszerre, hanem apróbb részletekben veszik meg rajta, a szerint, a mint szükséglete magával hozza, s például azt, hogy a ma kilenczvenhárom krajczáros kávé fontját jövőre kilenczvenhat krajczárral kell fizetni, bizony nem tulságosan érzi meg az illető.

Ez az új adók története és magyarázata. Bizonyára lesz miattok elég lelketlen izgatás országiszerte. Mi azonban, kik ép úgy érezzük az adók terhét, mint bárki, azt mondjuk az olvasónak: ne higgyen ez izgatásoknak; mert nincs az országban sem egyes, sem párt, a ki úgy el tudná Magyarországot becsülettel kormányozni, hogy erre vagy más, még sulyosabb adóra reá ne szoruljon. Franciaország haboruja után fogyasztási adóit megháromszorozta s népe áldozatkészségéből származott az a jólét, mely ma már oda fokozódott, hogy az egyenes adók leszállítása is napirendre kerülhet. A jövő érdekében viselhetjük mi is megnyugvással a jövő terheit; ha a mult annyit tett volna a jelenért, mit a jelen a jövőért, e terhek sulyát is sokkal kevésbé éreznők mi.

Torontálmegyének 1880-ik évi november hó 29-én és folytatva több napjain Nagy-Becskerek mezővárosában tartott rendkívüli bizottsági közgyűléséből.

979. sz. bgy. 18,172. ex 1880.

Máriénföld és Ivanova telepítvényes községeknek kérvénye, hogy egyrészt telepítvényes ügyök kedvező lebonyolítása elősegítesse, addig másrészt az árvis által tönröketéltéven, ebbeli sanyaru helyzetökből gyámolítás által kisegítesse.

Az állandó választmány pártoló felterjesztést hoz javaslatba és az egyhangulag elfogadtatván.

Tekintettel ezen maroknyi magyar szellemű lakosság fenntartásának az által indokolt szükségére, hogy épen a határszélén véd-bástya és elválasztó vonalként megbízható és hazafias érzelmű polgárok által lakott községek emelni és nem azok elpusztulását engedni áll a déli vidék békés állampolgárainak érdekében, — a nagym. m. kir. pénzügyminiszteriumhoz egy a telepítvényes községek kérelmét lehető legmelegebben pártoló feliratnak felterjesztése határozatik el, — és egyben jelen határozatunk és a felirat másolatának megküldése mellett megyebeli országgyűlési képviselőink szives közbenjárásra felkértni rendeltetnek.

* * *
Nagyméltóságú gróf Szapáry Gyula m. kir. pénzügyminiszter urnak Budapestben.

Máriénföld és Ivanova telepítvényes községek folyamodtak, hogy kérelmeket, illetve telepés ügyöket a magas kormánytól pártfogásunkba vegyék. — Ezen beadványt folyamatosan lévő közgyűlésünkön tárgyalván, emberbaráti, de egyszersmind hazafias kötelesség érzet és a lehető legnagyobb segély sürögösen szükséges voltának tudatától vezéreltetve hoztuk meg tisztelettel csatolt határozatunkat, melynek kifolyásából Nagyméltóságodat, a már határozatunkban is előadott érveinek alapján alázattal arra vagyunk bátrak kérni, hogy a végvidéki telepéseknek ügyét mielőbbi kedvező elintézésben méltóztatassék részesíteni, és azon felül magokat az egyes telepéseket is kegyeskedjék vagy kötelezettségeik alól való felmentésök, vagy mi még inkább czélhoz vezetőnek jelezhető állami segély vagy előnyös kölcsönben leendő részesítés által gyámoli-

tani; — nehogy ezen maroknyi valóban hazafias szellemű, iparkodó munkás nép, mely — mint jeleztek — volt épen az ország határszélén, idegen elemek közé beekelve, és nemzetiségehez híven ragaszkodva véd-bástya és elválasztó vonalként áll fön, — önhibáján kívül történt elszegényedése és tehetetlensége folytán kipusztuljon, avagy más vidékre vándorolni kényszerüljön.

Máriénföld és Ivanova kérelmét, mi a mellányosnál többnek, jogosnak és nemzetgazdasági tekintetből előnyösnek tekintjük, mert hangyaszorgalmu lakosainak felesleglyése, a befektetett töké dús kamatját hozandja. — Oly nép, mely magát az öket ért csapások után, jó formán idegen segély nélkül, éveken át fenntartani tudta; oly nép, mely felfogva hazafias hivatását, éveken át kunyhók és romba dönt hazakban tanyáz, éhséget, hideget és nyomortűr, de rendelkezési helyét, mint a jó katona el nem hagyja, és önzetlenül viseli a terhet, melyet reá polgári kötelessége ró, nem méltán, de jogosan megkövetelheti, hogy ebbeli kötelemeinek teljesíthetése nem csak lehetővé tésseék, de könnyíttessék is.

Mindezek után ujjolag és sürgetőleg bátorokunk Nagyméltóságod elé azon kérelemmel járulni, hogy a végvidéki telepések ügyét felkarolva és kegyes pártfogásába véve, öket a lehető legnagyobb anyagi segélyben részesíteni, illetve olyként méltóztatassék intézkedni, hogy folyamodó telepés községek lakói a dunai 6-ik és 7-ik öblözetnek bekamarázása által, azon a helyen maradhasanak meg, mely helyen eddig is tartózkodtak, és mely pontoknak földrajzi fekvése olyan, hogy épen ott szükséges a jó érzelmű lakosság megmaradhatását biztosítani.

Kelt Torontálmegyének 1880. évi nov. hó 29-én és folytatva több napjain N.-Becskerek mezővárosában tartott rendkívüli bizottsági közgyűléséből.

Torontálmegye közönsége nevében:
Tallian s. k., alispán.

* * *
Nagyságos Dániel Ernő országgyűlési képviselő urnak Budapestben!

Folyamatban lévő közgyűlésünknek fenti szám alatt hozott határozatával, a megye déli határára a polgárosított végvidékben fekvő telepés községek méltányos és jogos kérelmét a magas kormány előtt lehető legmelegebb pártolásban részesíteni rendeltük el, és egyben elhatároztuk, hogy megyénk összes országgyűlési képviselői ez irányban teendő lépéseinknek támogatására kéressenek föl.

Midőn most a fennebbi czéliből Pénzügyminiszter úr ö nagyméltóságához intézett feliratunk és előbb érintett határozatunk másolatát mellékelve képviselő urnak megküldendék, felhívjuk egyidejűleg, hogy megyénk hazafias szellemének érdekében is az állami segélyre jogos igénynyel bíró telepések ügyét pártfogásában részesíteni, — és feliratunk mielőbbi kedvező elintézését közbenjárásával elősegíteni sziveskedjék.

Kelt Torontálmegyének 1880. évi nov. hó 29-én és folytatva több napjain N.-Becskerek mezővárosában tartott rendkívüli bizottsági közgyűléséből.

Megyei határozat.

Torontálmegyének f. évi szeptember hó 21-én Nagy-Becskerek mezővárosában tartott rendes öszi bizottsági közgyűlésén a községi és körjegyzők egylete a következő indítványokat tev:

1. Megyei határozattal utasítani kéri a községeket, hogy a „Községi közlöny“ czim alatt megjelenő szaklapot saját pénztárukból szerezzék be.
2. A megye alispánját határozatilag kéri utasítani, hogy ott, hol a jegyző fizetése a törvény által megszabott minimális összegnek sem felel meg, saját hatáskörében intézkedjék a fizetés kiegészítésé iránt.
3. Minden község határozatilag oda utasítandó, hogy akkor, midőn a jegyzők egyleti választmány vagy jegyzői közgyűlésre utaznak, részükre ingyen elfogadjon szolgáltságok.
4. Jegyzői szigorlatokhoz csak oly egyen bocsátassék, ki a már meghatározott kellékeken kívül az egylet elnöke által kiadott bizonylattal igazolja, miszerint valamely község jegyzője iródban legalább is két évi gyakorlatot szerzett; azonkívül, hogy a jegyzői szigorlat bizottságba az egylet által kijelölt három tag alkalmaztassék.
5. A szolgabírákhoz adandó havi, 1/4, 1/2 vagy egész évi jelentésekre nézve az ügy formáság és egyöntetűség tekintetéből a megye alispánját utasítani kéri egy szabályrendelet kidolgozására.
6. Mindazon jegyzőkről, kik az 1871. évi

XVIII. t. cz. 75. §. értelmében a jegyzői szigorlat alul fölmentve voltak, s a jegyző-alapra 5 frtot nem fizettek, valamint azokról is, kik az 1871. évi XVIII. t. cz. óta tettek jegyzői szigorlatot, egy névjegyzék készítenő az egylet elnöke számára; az ezután szigorlat jegyzők névsora pedig esetről-esetre közlendő az egylet elnökével.

A föntebbi pontokban foglalt indítványokra a következő határozat hozatott:

1. Az első pontra vonatkozólag valamennyi szolgabíró felhivandó, miszerint a „Községi közlöny“ czimú szaklap beszerzését a járasok területén levő községek mindegyikének ajánlják.
2. Ott, hol a jegyző fizetése a törvény által megszabott minimális összegnek sem felel meg, fölemelendő; azonban tekintettel, hogy „beneficium nemini obrutri potest“, a kiegészítés csak ott lenne eszközözendő, a hol azt a községi jegyző kérelmezi, és ennek teljesítését netalan a községgel tett szerződés nem akadályozna.
3. A harmadik pontban foglalt indítvány semmivel sem lévén indokolva, elvetetteti; különben a fenálló rendeletek értelmében a községek még akkor sem kötelezhetőek ingyen elfogadjon adására, ha az elfogadjon az állam érdekében utazók részéről kéretnek.
4. A negyedik pont alatti indítvány első része elfogadtatik, a második részre nézve pedig, miután a megye bizottsága választási jogaiba magát korlátoztatni nem engedvén, saját belátása szerint fog a jegyzői karból tagokat a vizsgáló bizottságba választani; a más megyéből ide érkező jegyzőjelöltek csak akkor bocsáthatók szigorlatra, ha hatósági bizonyítvánnyal beigazolják, hogy valamely jegyzői irodában két évig gyakorlatban voltak; továbbá köteles minden jegyző a nála gyakorlatban levő jelöltet a községi és körjegyző egyletnél bejelenteni, melynek nyilvántartására külön könyv vezetendő, végre pedig fölhitatik Torontálmegye községi és körjegyzők egylete, miszerint a jegyző és jegyzőjelölt közötti jogviszony meghatározására egy szabályrendelet javaslatot készítsen, mely szabályrendelet jóváhagyás végett a megyéhez terjesztendő.

5. Az ezen pont alatt jelzett indítványra a községi és körjegyzők egylete által készítenő azon mintázatok, melyek szerint jelenléteikben az egyöntetűséget legkönnyebben velük elérhetni. Az elkészített minták jóváhagyás végett a megye bizottságához terjesztendő.

6. Ezen pont alatt foglalt indítvány egész terjedelmében elfogadtatik, s a szolgabírák utasítatnak, hogy úgy azokról, kik az érintett törvény életbeletétele alkalmával a szigorlat alul föl lettek mentve, és kötelesek volnának a jegyzői nyugdíj alapjára utólagosan az 5 frtot befizetni, valamint azokról is, kik az idézett törvény folytán a szigorlatot lettek, egy kimutatást készíteni, s meghagyott a jegyzői szigorlat-bizottságnak, hogy ezután esetről-esetre a szigorlató jegyzők névsora a jegyző-egylet elnökével közöltesse.

Valamennyi szolgabírónak és Nagy-Becskerek város polgármesterének!

20.188. szám.

Torontálmegye törvényhatósági bizottsága 664. ex 1880. sz. alatt kelt határozatával elrendelni méltóztatott, hogy az 1876. évi V. t. cz. 33. §-ának 5-dik bekezdésében érintett pusztai birtokok megállapíthatása czéljából szükséges tárgyalásokat indítsam meg, — ezen utasítást akként szándékozom foganatosítani, hogy az említett pusztai jellegű földterület tulajdonosai által benyújtandó kérvényeket az illető községi képviselő testületeknek tárgyalás és eselleges észrevételeik megtehetése végett kiadandó, és ez utóbbiaknak beérkezése után az összes iratokat a bizottsági közgyűlés elé fogom betérjeszteni.

Felhivandók tehát a megyei földbirtokosok, hogy a mennyiben a tulajdonukat képező ingallanságot oly pusztai birtok jellegével bírónak hiszik, mely pusztai birtok az idéztem törvényszakaszz által biztosított kedvezményre jogosult jövő 1881. évi február hó 14-ig bezárólag, tekintet nélkül a póstajáratra, — nyujtsák be közvetlenül hozzám, kérvénynek czimzett beadványukat, — megjegyeztetvén itt, hogy az 1881. évi február hó 14-ike után bármely uton beérkező hason kérvény mint elkészíti visszautasítatni fog.

Figyelmeztetendőök egyuttal az érintett birtokosok, hogy ez ügyre nézve a kérvényekben előadandókon felül, öket a tárgyalás folyama alatt többé nyilatkozatadásra felhívni szándékom nincsen, és így már maga a kérvény úgy szerkesztendő és szerelendő föl, hogy ezáltal a birtokos részéről képzelt

jogára vonatkozó minden körülmény felderítve és kellő módon igazolva legyen.

A kérvény két egyenlő teljesen felszerelt példányban nyújtandó be, és pedig az e hivatalnál eltartható 1-5 példány az eredeti vagy hitelesített mellékletekkel szerelendő fel, míg a 2-od példány mellékletei egyszerű másolatok is lehetnek.

A községi képviselők részére az utasítást akkor adom, ha majd a kérvényeket tárgyalás végett fogom kiküldeni.

Jelen körrendelettem járása minden községében még ez év folyamán alatt 3 ízben kihirdetendő és azon birtokosokkal, kikről szolgabíró (polgármester) úr azt hiszi, hogy ily pusztai birtok tulajdonosának gondolják magukat, szinte még ez év folyamán alatt személyesen vagy megbízottjaik által közlendő és ugy a községekben történt hirdetés (községének) bizonylati, mint szolgabíró úrnak a személyesen értesített birtokosokkal való közlést tanúsító igazolványa is (a birtokosok neveivel), hozzám legkésőbb 1881-ik évi január 10-ig beterjesztendő lesz.

Nagy-Becskerek, 1880. évi december hó 11-én. Tallián, alispán.

Vasut-ügy.

Tekintetes polgármester úr!

Vonatkozólag Nagy-Becskerek város tek. képviselő testületének e folyó év november 22-én megtartott közgyűléséből kelt abbéli határozata, mely szerint a Nagy-Kikindáról-Nagy-Becskerekre tervezett szomszédos vasut kiépítése ügyében ezen vasuti létesítő bizottság részéről városunk közönségéhez tényleges hozzájárulás iránt intézett felhívásra határozatilag elutasító értelemben nyilatkozott, illetve az érdeklített felhívást egyszerűen tudomásul venni határozta a nélkül, hogy ezen vasut létesítésének előmozdítása és lehetőségessé tetele céljából csak egy krajczárt is megvárt volna, és pedig azon téves indokokból, mintha a tervezett vasutvonal városunk érdekeivel ellenkezne.

Midőn $\frac{1}{2}$ a szerencsétlen több városi képviselő testületi tagnak ezen téves indokokra fektetett közgyűlési határozat ellenében elfoglalt álláspontról tanuskodó N.-Becskerek város közönségéhez intézett felhívását $\frac{1}{2}$ a. pedig az ezen felhívás alapján f. 1880-ik évi december hó 5-én ugyanezen ügyben nagyszámú városi polgár és képviselő testületi tag részvele mellett megtartott általános értekezletnek jegyzőkönyvét, mely szerint mint az érdeklített értekezletnek elnöke szerény magam biztaltam meg, az abban foglalt határozatnak érvenyt szerzendő, tek. polgármester úrhoz azon kérelemmel járulni, hogy az értekezletben részt vett nagyszámú városi polgár és képviselő testületi tag kivánságához és az 1871-dik 18-ik t. cz. 58. §-án alapuló jogához képest, egy rendkívüli közgyűlést a célból összehívni sziveskednék, hogy a nagy-kikinda-n.-becskereki vasut létesítő bizottságnak az e f. 1880. év nov. 22-én tartott közgyűlési határozattal egyszerűen tudomásul vett megkeresése újból tárgyalassék, s az előbbi közgyűlés határozatának mellőzésével, a kérelmezett anyagi segélyezés városunk részéről is erőnk és tehetségünkhez képest, érdekeinknek megfelelőleg megszavaztassék. — Mindenekelőtt habár úgy vagyok meggyőződve, hogy Nagy-Becskerek városa a jó és hasznos iránt sokkal több érdeklél, és a szellemi fejlődés sokkal magasabb fokán áll, sem hogy szükségessé volna a városunk érdekeinek előmozdítása iránt önzetlenül buzgólkodó nagy többséget a szóban forgó vasut létesítésének városunkra való előnyös voltáról hosszabb fejtegetésekkel meggyőzni iparkodni, mindazonáltal okulva a mulatok, melyeknek keserű tapasztalataként áll előttünk, az e f. 1880. évi nov. 22-én megtartott városi közgyűlésünknek határozata, melynek értelmében ezen városunkra életfontosságú kérdés, mondhatnám, szellemi fejlődésünk rovására, — vagy azért, mert az önérdék került felszínre, vagy azért mert a tájékozatlanság, és az ügy fontossága, haszna és előnyének ismeretlensége állott a jobb meggyőződés születe és az érdekeinknek inkább megfelelő határozat érvényre jutásának útjába — elejtett, általánosságban megjegyezni, hogy valamint az egész emberiség örömmel üdvözölte annak idejében Guttenbergnek a szellemi termékek megőrkítését lehetővé tevő találmányát, ugy csak örömmel szorgalmaz minden vidék, de különösen minden város közönségének az alkalom megnyílása egy vasutnak, az újabb kor ezen hatalmas vívmányának létesíthetőségére. — Mely az olcsó és gyors közlekedés lehetővé tetele által hivatal van, nemcsak anyagi érdekeinknek, de szellemi kifejlődésünknek is hatalmas emeltyűjeként szolgál. A mennyiben az ipart és kereskedelmet előmozdítja. A nemzetgazdasátnak nagyobb mérvben emelkedését az általa úgy közvetlen mint közvetve érintett vidékek termékeinek és fekvősegi értékeinek emelése által hatványozva elősegíti. — A szellemi fejlődés és értelmiség terjesztésének pedig gyorspostájával szolgál, és melyet éppen azért eléggé pártolai jól felfogott érdekeinkben képesek alig lehetünk.

Miből szerény véleményünk szerint önkényt következik, hogy: hol idő és alkalom kínálkozik ily nagyfontosságú vállalat létesítésének támogatására, ott a jól felfogott közérdek szempontjából minden magánérdeknek félreteljesítésével, legszentebb polgári kötelességünk oda hatni, hogy az létesülhessen és létesüljön is.

Mely általánosságban kiemelt szempontok

után nem tartózkodunk kimondani azt is, hogy habár jelenleg, tekintve, hogy a kérdés nem az, hogy Nagy-Becskerek városa a kiépíteni engedélyezett hosszabb, és a többek által óhajtott rövidebb vonal között válasszon; mivel a kiépítési engedély világosan a hosszabb vonalra szól, és pedig nemzetgazdasági szempontokból — melyek az egyenes és rövidebb vonalbani kiépítés engedélyezésének határozottan utjában állanak — hanem világosan arról van szó, hogy az engedélyezett Nagy-Kikinda—Karlova—Beodra—Franyova—Tör-Becse—Kumán—Mellencze—Ellemér és nagy-becskereki vasutvonal létesítését pártoljuk-e? És mivel nem szenved kétséget, hogy ily közérdekű s nagyfontosságú, az egyesek erejéből alig létesíthető vállalat, leginkább a polgárok összességének ténykedése s közreműködésében találja érvényesülését, vajjon Nagy-Becskerek városa, mint erkölcsi testület, anyagi áldozatokkal saját részéről is támogatassa-e? Mely kérdésre szerény véleményünk szerint határozottan „igen”-nel kell felelnünk, még akkor is, ha a rövidebb és hosszabb vonal közötti választásról volna szó.

Városunk jól felfogott érdekeiben nagyon sok kétség férve hozzá utóbbi esetben is; vajjon az volna-e előnyösebb, ha a kérdéses vasutvonal rövidebb uton haladva, egyedül Bassahidot s esetleg Mellenczét, avagy a hosszabb utat futva be, Karlovát, Beodrát, Franyovát, Török-Becset, Kumánt, Mellenczét, Német- és Szerb-Ellemért is köti össze városunkkal. Mert eltekintve attól, hogy a rövidebb vonal kiépítésének költségeihez városunkon kívül egyedül Bassahid és Mellencze községe érzen magában erkölcsi kötelezettséget hozzájárulni, míg ellenkezőleg a hosszabb vonal kiépítésének költségeihez nyolcz közben eső község és érdeklített földbirtokosság alig járja az alkalmat, és pedig miként a tapasztalat bizonyítja, nem szűkkel, de bő adakozásával hozzájárulhatni, a minthogy a beodrai közbirtokosság már is 80,000 frral, T.-Becse 40,000 frral, Franyova 20,000 frral, Kumán 25,000 frral és Mellencze 40,000 frral hozzájárulni elhatározta.

Ha mind ez és a még hátralevő községek és birtokosok részéről egész biztossággal elvárt tetemes segélyezés nem szólna is, a kilátásba helyezett hosszabb vonalnak részünkről való támogatása mellett, támogatásra hív fel bennünket városunk kívül, hogy ezen hosszabb vonal által városunk számos község, egy egész vidékkel jó összeköttetésbe, mely utalva van városunkat, mint a megye székhelyét, gyakorta látogatni, s ez által a forgalmat élénkíteni, még azon körülmény is, hogy a rövidebb és hosszabb vonal közötti választás nincs. Hogy nemzetgazdasági szempontokból, melyekből ezen vasutnak létesítése megítélendő, alig lehet reményesgünk, hogy a rövidebb vonal vasut csak valaha is kiépíthessék.

És végre, hogyha jelenleg kikisik az alkalom kezeinkből, úgy bizonyára, ha nem is örökre, de hosszú időkre, búcsút vehetünk azon rég táplált kivánságunk teljesültének reményétől, hogy a világgal mi is összeköttetésbe jöjünk, s ne legyünk kénytelenítve a zughban élve, melybe rossz utaink szoritottak; a zughból nézni, melyből járhatlan utaink az évről legnagyobb részén át kimenni nem engednek, hogy miként közlekednek, miként haladnak s miként virágznak a nem ritkán szűkebb körülmények és gyengébb anyagi viszonyok között, de a nagy világgal vasutal, a nemzetgazdasáttal, az iparral, a kereskedelemmel, a könnyű közlekedés s a szellemi fejlődés ezen hatalmas emeltyűjével bíró vidékek és városok.

Ugy de, ha mind ez elvitáztathatlan és való tény, úgy bizonyára kétséget az sem szenvedhet, hogy ha a célzt akarjuk, akarnunk kell az eszközöket is, melyek ahhoz vezetnek. És itt eljöttünk azon ponthoz, mely tulajdonképpen minden komoly vállalatnak sarkpontja, t. i. a pénz kérdés, a nervus rerum gerendarum, melyhez eljutva, azt szokták mondani, tettekre van szükségünk, és többé nem szép szavakra, mert ha a szavak meggyőztek, hogy valaminek megtétele hasznos, akkor tenni kell.

Hogy pedig célirányos, hogy szükséges, hogy érdekeinknek megfelelő, a kérdéses vasut és hasznos az építésre engedélyezett irányban is, ezt mindannyian elismerjük, és elismerték azok is, kik a mult közgyűlésen az anyagi segélyezés iránt tett indítványt elejtették azon kijelentéssel, hogy mint városi képviselő testületi tagok bár örömmel fogják üdvözölni annak létrejöttét, és magán körben készeknek nyilatkozni azt anyagilag is támogatni; azonban a város mint erkölcsi testület részéről annak építési költségeihez egy krajczárt sem szavaznak meg, mivel a városra nézve hátrányosnak tartják ezen vonal kiépítését, és mivel a városnak ahhoz való pénze nincs.

Mely felhozott indokolások azonban, hogy minden más, csak nem a közügyek iránti lelkesedés és érdeklődés forrásából eredhetek, fényesen bizonyítja a vasutak természete, célirányossága és szükségességéről alkotott fogalma, s itele az összes művelt világnak.

Melynek ellenében a városunk képviselő testületének közgyűlése f. é. november 22-én felszólalt némely képviselő testületi tagokon kívül senkinek sem jutott eszébe, egy létesítendő vasutat akár az általa befutandó vidék, akár pedig az általa érintendő városra nézve károsnak nyilatkoztatni.

Városunk állandó választmánya vette magának a bátorságot először, a kérdéses vasutat hátrányosnak nyilatkoztatni városunkra nézve, és a f. é. november 22-én megtartott képviselő testületi közgyűlés többségének jutott a szerencse, az ezen értelemben tett választmányi

indítványt érvényre emelni, s határozatilag szentesíteni.

Indokul felhozván határozata mellett azt is, hogy városunk e célra pénzszelvényekkel rendelkezik, is így alapja sincs, melyből az aláírt fedezze; sőt némelyek azon aggodalmaknak is adtak kifejezést, hogy a Nagy-Becskerek már annyiszor megbukott gőzhajózási, téglagyári, Sorger-féle ármentesítési s egyéb részvénytársulatok példájára ezen vasuti vállalat is megbukhatik, s akkor az aláírt részvények értéke elvész, vagy pedig a város esetleg újabb adakozásra s újabb aláírások alkalmával újabb kiadásokra lesz kényszerítve és megkárosítva.

Midőn még indokul a tetleges segélyezés iránti indítvány elejtésére azt is felhozták, hogy ez által a községi adópótlék szaraprodni fog, és az ugys adóval túlterhelt városi közönségnek még unokái is nyögni fognak a fizetés terhe alatt. A vasuti létesítő bizottságnak városunkhoz az építési költségekhez tényleges segélyezés iránti felhívását egyszerűen tudomásul véve a napi rendre tértek.

Nem is tűné fel nekik, hogy a kérdéses vasut létesítését, — mely ha minden emberi számítás nem csal, épen a kitűzött hosszabb vonal irányánál fogva jövedelmezőbb, s így a nemzetgazdasági szempontoknál megfelelőbb leszén, az általuk hivatolt és megbukott társulatokhoz hasonlítani, az ügy fontosságánál s a cél nagyszerűségénél fogva sem nem illő, sem nem oportumus. És nem tűné fel nekik az sem, hogy az unokák megterhelhetőségére való hivatkozás némelyeknél legalább is furcsa. *)

Önérdék szütle felhevültükben megelégedvén arról is, hogy határozatuk által mily szegénybelteget nyomonk városunkra, s mily szegénységi bizonyítványt állítanak ki akkor, midőn ugyanazon vasut létesítéséhez való hozzájárulásokot megtagadják, az hátrányosnak jelezvén, mely vasut létesítése céljából városunk már 25 év óta sem faradszolt, sem költséget nem kímélve, folyton buzgólkodott s működött.

Avagy nem ez a Nagy-Becskerek az? mely majd maga részéről közvetlenül, majd Torontalmegye közönsége által közvetve, majd a megyével karöltve, mindig, és különösen a város, mint a megye székhelyének érdekeit emelve ki, sürgette, szorgalmazta, kérte, követelte Nagy-Kikindával egy vasutal összeköttetését? mindannyiszor hivatkozván az utak járhatatlanságára az ipar és kereskedelem pangására, a műveltség és előhaladás fokozódásának a nehéz közlekedés folytán való akadályozására, és a nemzet gazdasátnak épen a vasut hiány okozta hátrányaira, és hátramaradására?

Avagy nem ez-e azon vasut? mely városunkat Kikindával összekötendő leszén, a hová a kapcsolatot folyton szorgalmaztuk és kérelmeztük? A város is az! — A vasut is az! Az emberek is ugyanazok! Csak hogy az érdekek változtak.

Egyeseknek magán érdekei, vagy hozzátartozóiknak java, úgy kívánva, hogy a közérdek a magánérdeknek alávetessék, mert különben nem lehetne megmagyarázni, hogy ugyanazok, kik ugyanezen ügyben mint küldöttségi tagok, mint küldöttségi vezetők ezen vasut létesítésére a közérdek hangos követelményeire való hivatkozással városunk költségén is közreműködtek, ma, midőn adjutottunk, hogy csak tőlünk függ, hogy vagyaink teljesüljenek, önmaguk meghazudolással az károsnak nyilatváltva a segélyezést megtagadják. Meg nem értvén, vagy megérteni azt sem akarván, hogy a segélyezés tulajdonképpen csak kölcsönkép történik, mert hisz az indítványozott hozzájárulási összeg erejéig ugyanoly névértékű részvényeket fog kapni a város.

Mely részvények értékét habár évek során talán egészen lefizetni is kellend, a lefizetés befejeztével meg lesz a tőke.

Mely tekintve, hogy részletfizetések által törlesztetett, csak annál nagyobb javára és előnyére fog szolgálni városunknak, mely egyszerre a részletként befizetett egész összeget fogja tőkében birni, s azzal mint rendelkezésre álló biztos alappal rendelkezvén, jövedelmeivel egyuttal a közterheken is könnyíteni. Itt tehát helytelen, s csak a közérdeket takaró önérdék leplelnek tekinthető, az áldozat hozatal ellen, az elviselhetlen adók s közterhekre való hivatkozással jajveszékelné, mivel a nemzetgazdasátnak már ABC-je is megengedi, sőt helyesli hasznos befektetések céljából még az adósság csinálását is.

És éppen ez oknál fogva minden alapot nélkülöz és értelemmel egyáltalában nem bír, az unokák s utódoknak ez általi megterheltségére való hivatkozás is, mivel a hozandó áldozatnak előnye s a nyereség óriási része osztályul tulajdonképpen nekik jut, kik a legnagyobb részben általunk lerótt részletfizetésekkel alkotott tőkét birni, s kik mint egy a haladás és művelődés minden eszközeivel rendelkező város fiai s polgárai, ezen vasutat használni leginkább fogják; és kik épen azért irányunkban működésünkért nem szemrehányásra jogosítva — de halára kötelezve lesznek.

Hogy pedig az ellenzékeskedőknek abbéli aggodalmuk, mintha az aláírandó összegben felül esetleg még újabb befizetésre is kényszerítenék városunk, nem áll, s minden alapot nélkülöz; az, ha nem folyna is a részvénytársaság természetéből, alaptalanok kell azt tartani minden gondolkodó embernek, ki tudja, hogy egy kötelezettség teljesítése csak annyira terjedhet, a mennyire azt az illető elvállalta, s hogy tehát a kinyilatkoztatlan

*) Azoknál t. i. kik unokákra nem is számíthatnak. Szerk.

lvállalt kötelezettségen felül többre senki sem kötelezhető.

Miert is az előadottaknál fogva tökéletesen indokolva lévén a létesíteni szándékolt vasutvonalnak városunk érdekeire való kitűnő előnyösége, s mindenek fölötti hasznos — valamint az e f. év november 22-én megtartott képviselői testületi közgyűlés határozatának káros volta; pusztán erkölcsi támogatás, és jó kívánsággal, sőt ajtatos imádsággal sem lehetvén vasutat építeni, nem szenved kétséget, hogy tényleges hozzájárulás, és az erkölcsi támogatáson kívül nyújtandó anyagi segélyezésnek is mindenesetre tért kell nyitnunk, s városunk jól felfogott érdekeiben egy bizonyos összeget ezen vasut részvényeibe nem csak azért befektetni, mivel már is úgy Torontál vármegye tisztelt közönsége, mint az érdeklített vidék községeinek lakossága, sőt egyes közbirtokosok is bennünket, kiknek elsőnek kell vala lenni, aláírásaikkal megelőztek. De különösen, mivel mink voltunk az első, kik ez ügyben a zászlót kezünkbe vettük, s kik épen azért csak annál nagyobb erkölcsi kötelezettséget vállaltunk magunkra a kitűzött cél elérésének s a hirdett ígéresteljesítésének keresztül vitelére s létesítésére. Mely körülmény helyes indokul szolgál egyuttal visszatartani s kellő értékére leszállítani, némelyeknek nem csak a közérdeket, de az illetet is sértő, szűkkel, s a hálatlanság bélyegét magán hordó azon kifogásait, mely szerint ezen vasutat majd családnak, majd kizárólag Török-Becse városának érdekeiben építendőnek állítják.

Mely vasutat azonban pártolni s kiépítését minden kitelhető módon s tehetségünkhöz képest anyagi segélyezéssel is lehetségesíteni nekünk — kiknek sem nem illő, sem nem szabad irigy szemmel nézünk, hogy az Török-Becsenek, sőt egyes családoknak is előnyére leend, — annál nagyobb erkölcsi kötelességünk, minél bizonyosabb, hogy miként a létesítő bizottság is helyesen jegyezte meg felhívásában, hogy az érdeklített vidék s városok részvételek foka és aránya szerint remélhetjük csak a magas kormány részéről is, ezen reánk nézve mindenek felett fontos ügy létesítésének támogatását; és minél kétségteleb, hogy ha ezen ügyben ismét merev, passiv állást foglalunk el, könnyen előidézhetjük a magas kormánynak is közömbös és passiv állását, melynek beálltával pedig búcsút vehetünk, ha talán nem is örök, de mindenesetre hosszú időkre ezen régen téplált óhajunk s reményünk teljesültétől, és akkor teljesedésbe menvén az ironak ama szavai: „Was von der Minute ausgeschlagen, gibt keine Ewigkeit zurück“ az unokáknak bizonyára nem lesz okuk áldani azok emléket, kik csupa szűkeklúség és gyermekes makronczoskodásból, vagy éppen irigykedésből nem ragadva meg az alkalmat, városunkat tepsdő helyzetéből a művelt világ s a kor követelményeinek megfelelő többi városok sorába emelni, elmulasztották saját és utódaik érdekeiben legszentebb kötelességüket teljesíteni.

Mi, hogy be ne következék, ismétellen kérjük a tekint. polgármester urat, miszerint Nagy-Kikindáról a mondott irányban Nagy-Becskerekre vezetendő vasut ügyében 1880. évi november 22-én megtartott közgyűlésből hozott fentebb érintett határozatnak megváltoztatása s ellenkező értelmű határozathozatal végett egy rendkívüli közgyűlést a szokott törvényes alakban egybehívni s tanácskozás tárgyul előleges hirdetés mellett a most érintett közgyűlés határozatát s illetve a nagy-kikinda-nagy-becskereki vasut létesítő bizottságnak 1880. évi szeptember 10-ről kelt felhívását kitűzni méltóztatassék.

Dr. Demkő Pál, s. k. mint az 1880. december 5-én megtartott értekezlet elnöke.

Színház.

Vasárnap, folyó hó 12-én került színre Györfly Ida és Kápolnay Béla újonnan szerződött tagok fellépései Tóth Endre: „A kintornás család“ című eredeti népszínműve dalokkal és tánczokkal 3 felvonásban a különben csaknem egészen üres pályaközön kívül zsufolt földszint és karzat előtt. Ezen előadás a jelen színi évadban méltán sorakozhatik azok közé, melyek minden tekintetben fényesen és a közönség osztatlan meglegedésére sikerültek, mert nem egyedül az elsőrendű, hanem a szereplők mindegyike hivatásának nemcsak tökéletesen megfeleltek, de ügyes és praecis játékkal az összáteket teljesen élvezetessé tették; kitűnő és a legszigorúbb bírálat által is elismert szép játékok méltánylásában azonban különösen ki kell emelnünk Györfly Idát (Mari), Tolnainét (Juczi), Ardainét (Bimbó Mártonné), Dálnokit (Fuvó Máté), Polgár Károlyt (Dána Nácsi), Polgár Sándort (Samu), Kápolnayt (Bimbó Laci) és Deményt (Kötő Károly), kik mindannyian szerepeiknek tökéletesen megfelelően, kifogástalan játékkal a közönség osztatlan meglegedését teljes mértékben kiérdemelték.

Kedden, f. hó 14-én adatott D'Ennyery és Clermon eredeti francia szövegezése után magyar színpadra alkalmazott: „A két árva“ című újabb hatásos színmű 4 felvonásban ismét meglehetősen gyéren látogatott ház előtt. A czimszerepekben Györfly Ida (Henriette) és Ardi Ida (Louise) fényesen igazolták a közönségnek művészi játékhöz kötött váromlását s mindketten frenetikus tapsviharban részvételük különösen azon mindenkit mélyen megható jelenetben, hol hosszabb és rozslakú emberek által előidézett erőszakos elválasztásuk után a koldusnő hajlékában ismét feltalálják egymást; e jelenet az egész elő-

adának volt legsikerültebb része is, mely a közönség körül igen sokaknak szemébe a fellalás öröm, vagy jobban mondván a két árva hosszas szenvedéseinek bánatkönyveit varázsolta; mindkettő az előadás egész folyamán kitűnő drámai tehetségüket teljesen érvényre emelték. — Az előadás sikerét megelőzően előmozdították még Temesváry (Jaques), Berzsenyiné (Fouchard), Dálnoki (De Linieres), Ardainé (Pauline), Polgár Károly (Piccard) és Demény (Vandrei Roger), kik mindannyian az összejátek sikerének biztosítására kifogástalan igyekezetet tanúsítván, szerepeik szellemének tökéletes felfogása és érvényesítése által a közönség megelégedését tényleg kivívták is. Sz.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Gyurgyevó, (Temes.), 1880. dec. 9.

Tekintetes szerkesztő ur!

Hogy a szomszéd Torontálmege a legutóbbi alispáni választás óta mily férfi által kormányoztatik, annak elő tanuja voltak f. hó 7-én a pancsovai szolgabírói járás, valamint mi, mint Torontálmegevel fősomszedságban lévő lakosok.

E tény bizonyítékát leli abban, hogy Tallian Béla alispán ur, ismerte magas állásával egybekötött súlyos felelősséget, sietve sietett magának meggyőződést szerezni, hogy valjon való-e az, hogy megyéje területén oly községek léteznek, a melyek lakosai a végnyomornak kitéve, a megye hatósága által hosszu négy éven át teljesen elhagyatva, a végpusztulásnak átengedve lettek.

Mint köztudomásu az egész ország előtt, az 1876. évi rendkívüli árvíz a többek között Torontál megyéhez tartozó Marienfeld és Ivanova, Temes megyéhez tartozó Gyurgyevó telepítvenyes községek a kérelhetetlen elem által megsemmisített lakosai, mindenküld megfosztva és kétségbe ejtve, hogy földön futókka ne legyenek, a gyászhelyre visszavonultak és itt a töltések és falvak romjain gyuhókát és házikókat építettek és számos család egy-egy ilyen gyuhóba és házba összehuzódtak, várva várták a megmentés percét, de fájdalom azt kellett tapasztalniok, hogy akkor, a midőn az árvizkarosultak az egész országban dúsan segélyeztetek, addig ők a legnagyobb nyomornak kitéve, meg saját megyei hatóságaik által is elhagyatva voltak s csak a méltósága Herteleny József főispán urnak köszönhetik azt, hogy az éhhaltól megmentettek s csakis ő volt az, ki ismerte eközségek helyzetét, kimondhatatlanul fáradozott a magas kormányal e szerencsétlen lakosok érdekében, ugyszintén megyeni főispánja Ormos Zsigmond ő méltósága megkezdé a szükséges lépéseket tenni, de nemes jó akarat ellen, a mig az időben virágzásban volt kardhatalom újat állva, a magas kormány előtt a világot elhagyta, Torontálmege főispánja is nem kevés ilyen akadályokkal küzdött, de a tekintetes vármegyék, ezen, mondhatjuk a házara nézve fontos ügyet egészen ignorálva, misem törődtek ezrek nyomorán.

Hogy mily bün követettél ezen indolencia által, azt a közvélemény ítéletére bizzuk, de hogy vilagos ítéletet mondhasson mindenki, csak azt kell jelezniük, hogy alig néhány napja, hogy szomszéd Torontálmege alispánja díszes ép oly terhes állását elfoglalta, mir is a megye hatósága ugy az országgyűlésnél mint szinte a magas kormányal a szükséges lépéseket megtették, hogy ő méltósága a főispán ur terhes fáradozások után immár felig meddig eredményre juttatott ugy a magyar nemzetet mint szinte ezer szerencsétlen családot érdekli e fontos ügyet hathatósan elősegítse, de mi több, Tallian Béla alispán ur, hogy semmit el ne mulasszon a mi e szerencsétlenek érdekében tehet, személyesen ide fáradozott e borzasztó drámat megtekinteni.

Becsés lapja szük kerete nem engedi, hogy leírjuk azon örömet, a mely e velünk szerencsétlen szomszéd lakosok kebleiben honolt azon pillanatban, a midőn alispánjuk koldus gyuhók előtt megjelent, s a vele született szeretetreméltósággal őket kitarásra buzdítá és segélyét felajánlta, — van-e iró, ki képes volna leírni azon örömmérzelmét, a melyet éreznek oly szerencsétlen elhagyott emberek, a kik családjaikkal négy éven át majdnem hajlék nélkül elhagyva, a legnagyobb nyomorban sínlődnékkor, a midőn megyéjük első tisztviselője előttük megjelen és segélyét felajánlja.

A midőn mi ugyanazon szomorú sorsban vagyunk, mint a velünk egy rét öblözeten lévő Marienfeld és Ivanova szomszéd községek lakosai, s minthogy a szomszéd megye tekintetes alispánja, nemes és hazafias eljárásával, nemcsak a megyeheli községei érdekét, hanem ezzel ép ugy a mi szomorú helyzetünket is felsegélyezni iparkodik, mert szerencsétlen ügyünk a szomszéd községeivel szoros és elválaszthatlan összefüggésben van, így miután nem lehettünk azon szerencsés helyzetben, hogy alispán ur folyó hó 7-én személyes íttétéről értesülve, hódoló köszönetünket lerohattuk volna, megengedi, ha az összes szerencsétlen laktársaink nevében ez uton bátrak vagyunk tekintetes Tallian Béla alispán urnak hódoló köszönetünket kinyilvánítani.

Gyurgyevó község lakosai nevében: Toskov István, bíró. Kollár Ágoston, Kafarov Stojan, Miresof Iván, Sztanika Reo.

Rudna, 1880. decz. 7-én.

Tekintetes szerkesztő ur!

A közönség figyelmére igényt tartható eseményekben szegény községünk, ez alkalommal ép oly magasztos, örvendetes mint elismerésre is méltó kegyeletes tényről van szerencsem tekintetes szerkesztő urat értesíteni.

Az emberbaráti szeretetnek gyakorlásában kifogyhatatlan uraságunk Nikolics Feodor báró ur ő méltósága által saját költségén épített és mintaszéren berendezett kórház, úgy a szomszedságból, mint községünk, egybevegyült nagy számú közönség jelenlétében november 28-án nagy ünnepélyességgel szenteltetett föl.

Miután ezen kórházat a nemes báró ur nemcsak az előadott módon létrehozta, hanem a kórházi orvos, úgy az ápolók, mint a gyógy- és lápszerek, fűlés és egyéb annak fontartásához szükséges költségeket is sajátjából viselnie magát elhatározni kegyes volt: lélekemelő látványt nyújtotta — már oly számos jótéteményeiben részesült — lakosságnak arczán, a hála és mély tisztelet érzelmeivel vegyült örömkönyvek csillogása, midőn a kórház örömkönyveinek nemes elhatározásáról meggyőződtek.

Sok ily szerény nemeslelkű főurat adna a mennyei gondviselés!

Sz. A.

HIRHARANG.

* N-Becserek városának képviselő-testülete f. hó 20-án, delután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyen a napokban tartott négyülés határozatával a vasutgye is ujlag tárgyalatni fog.

* Megjegyzések. Lapunk mult számában tett kijelentéshez alkalmazkodva, a „Gr.-Becsereker Zeitung“ legutóbbi számában lapunk ellen szót kifakadást minden megjegyzés nélkül bocsátják az olvasó közönség bírálata elé. Nemcsak lapunk tekintélye, de a t. olvasó közönség iránti kímélet és a humanismus sem engedi meg, hogy egy oly egyénnel foglalkozzunk, mint a nevezett lap szerkesztője, ki a társadalom által ugyis eléggé el van ítélve. Ha Szegedről vagy más helyekről tud valamit ellenük fölhozni, álljon elő; viszontszolgálat fejében mi is megfogjuk magyarázni, hogy mit értünk a pénz manipulatio alatt. — Nem hagyhatjuk azonban megjegyzés nélkül Kellner Ede városi képviselő azon nyilatkozatát sem, melylyel határozatlan tagadja mult számunkban közölt azon nyilatkozatot: „hogy egy oly vállalatot, mely a Begán uszáló kis hajót tönkretenne, nem támogathat.“ Azérgidolog sa közönség előtt is eléggé ismeretes, hogy a vasuti vállalathoz a város anyagi támogatását egyesek érdekei buktatták meg, s midőn ezen érdekek közt megneveztek Kellner Ede városi képviselő urat, tettük ezt oly hiteles forrásból eredő nyilatkozat alapján, melylyel állításunkat maig is fontartjuk, s így az ellenünk szót durva és becsmerlő kifejezéseket visszautasítjuk. A hiteles forrást, melyből állításunkat merítettük, készek vagyunk önnel szemben bármikor megnevezni. — Bielek Vilmos képviselő ur szintén közöl egy nyilatkozatot, melyben beismeri ugyan, hogy a vasutgyében a város hatóságától 500 frtot fölvetve, de folszólásunkra nem érzi magát hivatva számolni. Mi megelégszünk ezen nyilatkozatával is, mivel csak azt akartuk constatálni, hogy e város ezen ügyben tett költekezéseket. Állításaink igazolva levén, ezen ügyet részünkről befejezettek tekintjük.

* Áthelyezés. Blum Gyula, kir. főmérnök hason minőségben Pécsre helyeztetett át. — Távozásával a megye egy szorgalmas és kitűnő képzettségű mérnökét, a társadalomban pedig egy pólhatlan irt hagyott hátra. Alig hat hónapi íttéle alatt finom és szeretetreméltó modora által oly szép ismerettségre tett szert, melylyel kevés halandó dicsekedhetik. Elvezettük bár, de emléket őrizi a baráti szeretet.

* A „nagy-becsereki dalárda“ f. hó 22-én, szerdán este a casino termeiben egy zongorának beszerzése céljából diszhangvesenyt fog rendezni. Tekintve ezen a dalárdára nézve majdnem életkérdést képező célt, tisztelettel fölkerjük a n. é. közönséget, hogy azt eddig tanúsított pártoltságában ez alkalommal fokozottan résziesen sziveskedjék. A hangverseny műsorozata a következő: 1. Huber K.: „Fohász“, éneki a dalárda. 2. Mendelssohn F.: „Sonata“, zongorán és harmoniumon előadják Filkovich L. urhölgy és Kersch F. ur. 3. Engelsberg: „Ball-Scenen“, keringő, éneki a dalárda. 4. „Népdalok“, éneki a dalárda. 5. a) Jensen: „Erotikon“; b) List: „Fonóda“, zongorán előadja Kersch F. ur. 6. Metzger: „Eine Spritzfahrt auf der Eisenbahn“, polka, éneki a dalárda. 7. Aria Lucretiából, éneki Lewin H. ur. 8. Huber K.: „Szabadságdal“, éneki a dalárda. Helyárak: Kőrszék 1 frt 50 kr., számozott zártzék 1 frt, bemenet 60 kr. Jegyekre előjegyezhetni Mangold L. ur könyvkereskedésében. — A vállaltmány.

* Osztályozási saktorna. Vasárnap f. hó 12-én a helybeli sakkegylet helyiségében egy osztályozási saktorna vette kezdetét, mely három osztályra osztatván fel; az első osztály a másodiknak egy bástyát és a harmadiknak a királyt; — a második osztály pedig a harmadiknak a királyt futót adja elő. — Ezen osztályozási saktornával a következő díjak vannak egybekötve: 1-ső díj 3 darab cs. k. arany, — 2-ik díj egy napoleon'or, — 3-ik díj tíz franc aranyban, 4-ik díj 3 darab ezüst forint. A saktornához eddig jelentkezték, az 1-ső osztályba: Kadelburger Mór; — a 2-ik osztályba: Szalay Imre, Stoits Sándor, Stern

Gerson, Pollak Armin és gróf Festetich Benó; — a 3-ik osztályba: Grób Béla, Verscsay Gyula, Selegianu Dóme, Filkovich Pál és Sierbanu György.

* Fényes esküvő. Zsombory Károly 3-ik honvéd-huszárezredbeli főhadnagy f. hó 7-én vezette eltarhoz Széchenyifalván Gesztessy Ilona kisasszonyt, özv. Dr. Gesztessy Lászlóné hájos és szelleműs leányát. Szívünkől kívánunk sok szerencsét ez ujjonnan kötött frigvhez!

* Kinevezés. Urbán Andor törökbecsei szolgabíró, ki állásáról lemondott, tiszteletbeli főjegyzővé nevezetett ki.

* A kikindai és becsereki vasut. Jölehet Pancsován belátják, hogy a kikindai-becsereki vasut városunk előnyére, de Pancsovával való egybekötése határozatlan hátrányára van, mégis roszakaratú tudatlansággal azt követelik, hogy városunk ezt a projectált „megyei vasutat“ elejtve, az egyenes vonalat sürgesse, melyet aztan Pancsovával kapcsolhatnának össze; sőt ennél tovább mennek, izgatnak Pancsova sz. kir. városában, hogy a vasut ügyében felmerült ellentetes érdekeket „gyors actio“-val felhasználva, kivessék a vasutnak Pancsovának Kikindával való egyenes összekötését. Ily követelő handabandákra csak azt válaszolhatjuk, hogy az érdekelt községek azért építik oly nagy áldozat árán ezt a vaspályát, hogy végpontja Becserek legyen; ám ha a pancsovaiaknak tetszik, építsék ki a maguk pénzén azt az általuk követelt egyenes vonalat a levegőben.

* Rendőrség. A belügyminister a napokban benyújtotta a képviselőházban az országos rendőrségről szóló törvényjavaslatot. A második kerület főparancsnoksági helyeül Szeged jelölletett ki három melléparancsnoksággal. E kerületbe a következő megyék tartoznak: Bács-Bodrog, Csanád, Csongrád, Krassó, Szörény, Temes és Torontál.

* A zsidókérdéshez. A Temesvárt Dr. Wolafka által ultramontan szemlemben szerkesztett „Landbote“ a következő antisemita dolgot közli: Tolnán Pécsy József prépost és plébános elnöksége alatt olyan társaság alakult, mely magyar földet zsidó kézből megmentendő, Maurocordato herczegné, Sina báró leányának tolnai uradalmát megvette és parcellákra osztva a szomszédos kisbirtokosoknak eladja.

* A hol a párisiak udvariassága is véget ér. Dumasnak egyik vigjátékát: „Père prodigue“-ot elevenítették föl a napokban a Vaudeville színpadán. E műben előfordult a következő tétel: „Nincs többé öreg asszony! festik magukat mindannyian, hogy fiataloknak higgyék őket s elfeledik, hogy ők anyák, de sőt olykor nagyanyák is — csak azért, hogy az ifjak ifju örömet elrabolják“ — e szavakkal az egész közönség tüntetőleg fordult egy páholy felé, hol első előadásokon rendszeren egy ilyen ifju-vén hölgy szokott ülni s ült ezáltal is.

* Hány katonája van most a padisahnak? — Jelenleg Konstantinápoly körül 16 gyalog zászlóalj, 36 lovas század és 18 üteg van; Szaloniki mellett 11 gyalog zászlóalj, 5 lovas század és 4 üteg; Drinápoly mellett 27 zászlóalj, 20 l. század és 10 üteg; Janina és Lirissza mellett 48 zászlóalj, 18 lovas század és 26 üteg; Monasztir és Skutari mellett 11 zászlóalj, 6 lovas század és 9 üteg; Prisztina és Mitrovicza mellett 12 zászlóalj, 8 lovas század és 4 üteg; összesen körülbelül 100.000 emberek 4500 ló és 426 ágyu. A vartüzérség főképe a dardanellai erődítményekben van. A tüzérség igen jó állapotban van s 63 gyalog, 21 lovas és 7 hegyi ütegből áll. A larisszai, metzovói és janinai hadi rak-tárakban 40.000 ember számára és 8 hétre való lőszer és élelmi szer van s Szalonikiben 25.000 folszerelvény van készen.

IRODALOM.

A „Képes családi lapok“ 10-ik számának tartalma: Czeruzak báró. Vig beszély, irta Lauka Gusztáv. — Őszi dal. Koródy Sándor költemény. — Hannibal. Rajz egy kis madárról, Milkó Izidortól. — Hazaszeretet. Csevegés, Palotay Ákostól. — Mi foly ott a mezőn? Petőfi Sándor illusztrált költeménye. — Az éj dalnokai. Füreditől. — Holdvilágos éj a kikötőben. — A megcsipett rabló. — Veszélyes párbaj. Történelmi beszélyek, közli Szelim. — Gondolatok. — Eliz. Elbeszélés. — A látszerésznél. — A ki meg nem indul. — Mozak: Egyveleg. — Mindenféle: Irodalom. — Uj zeneművek. Vegyesek. — Szerkesztői üzenetek.

Képek: Mi foly ott a mezőn? Illusztráció Petőfi Sándor költeményéhez. — Holdvilágos éj a kikötőben. — A megcsipett rabló. — A látszerésznél. — A ki meg nem indul. Melléklet: A „Poste restante“ cz. amerikai regény 145-160. oldala.

A borítékon: Hetinaptár. — Kérdések, feleletek, ajánlatok stb. — Hirdetések. Előfizetési ára egész évre 6 ft., félévre 3 ft., negyedévre 1 ft. 50 kr. Az előfizetés postautalvánnyal Mehnér Vilmos kiadóhivatalába (Budapest, kalap-utca 6. szám) küldendő.

Közgazdaság.

A torontálmegei takaré- és hitelbank 1880. nov. havi forgalom-kimutatása.

I. Takarékpénztári betételek.	
Állása 1880. év október végével	ft. 381413.56
Betételek november hóban	ft. 17263.68
Összesen	ft. 398677.24
Visszafejtések november hóban	ft. 19782.02
Állása november végével	ft. 378895.22

II. Betéti levelek.

Állása okt. végével	ft. 16951.89
Betételek november hóban	ft. 16212.30
Összesen	ft. 33164.19
Visszafejtett november hóban	ft. 751.89
Állása november végével	ft. 31412.30

III. Folyó számlai üzlet.

Tevőleges egyenleg okt. hó végével	ft. 26821.36
Kiadások november hóban	ft. 28529.31
Összesen	ft. 55350.67
Bevételeztetett november hóban	ft. 27761.07
Tevőleges egyenleg november végével	ft. 27589.60

IV. Leszámítolási üzlet.

a) Bankváltók.	
A tárca állása okt. végével	ft. 456916.65
Leszámított november hóban	ft. 136422.38
Összesen	ft. 593339.03
Visszafejtések november hóban	ft. 137701.65
A tárca állása november végével	ft. 455637.38

b) Hitelegyleti váltók.	
A tárca állása október végével	ft. 14018.—
Leszámított november hóban	ft. 1010.—
Összesen	ft. 15028.—
Visszafejtett november hóban	ft. 1020.—
Állása november hó végével	ft. 14008.—

V. Előlegezek.

a) Értékpapírok.	
Állása október végével	ft. 10807.50
Kiadott előlegek november hóban	ft. 31.—
Összesen	ft. 10838.50
Visszafejtett előlegek november hóban	ft. 479.—
Állása november végével	ft. 10359.50

b) Zalogok.	
Állása október végével	ft. 10718.25
Kiadott kölcsönök november hóban	ft. 1024.—
Összesen	ft. 11742.25
Visszafejtett kölcsönök nov. hóban	ft. 1848.75
Állása november végével	ft. 9893.50

c) Ingatlanok.	
Állása október végével	ft. 19878.80
Visszafejtett november hóban	ft. 790.45
Állása november végével	ft. 19088.35

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-becsereki e. f. kir. törvényszéknek folyó évi deczember hó 11-én tartott nyilvános ülésében következő perek adattak elő:

Előadó: Szalay Imre, kir. tsvzéki bíró.
3331. sz. — Torontálmege árvászekének, Ignác Mátys ellen 4702 frt 6 kr. és jár. iránti pere.
3340. sz. — Özv. Berkovich, Vuchetich Franciska és érdektársai felpereseknek, Berkovits Ferenc ellen örökség kiadása iránti pere.
3509. sz. — Csávösy Ignác felperesnek, Milos Jova és társai alperesek ellen, szerződéses megváltása és jár. iránti pere.
3760. sz. — Özv. Bosch Manóné, Kern Emilának és érd. társainak, Bozay János és társai ellen 6272 frt tőkekövetelés és jár. iránti pere.
4498. sz. — Heinerman Péter felperesnek, Szávits Voin és társai ellen, közönségnek megszüntése iránti pere.
Deczember hó 15-én tartott ülésében.

Előadó: Dr. Duka László, kir. tsvzéki bíró.
5277. sz. p. ex 1880. — Zsurzs József és társának, Holec György elleni szerződés betöltése iránti pere.
5278. sz. p. ex 1880. — Dumits Milutianok, Tanazevits Athanas és társai elleni pere 855 frt 50 kr. és jár. iránti.
5545. sz. p. ex 1880. — Chernolatecz Levinnek, Stutzmann Péter és társai ellen 1054 frt haszonbér hátralék és jár. iránti pere.
5744. sz. p. ex 1880. — Szerb-Ittebe községének, Raics Milovanesev Gyóka elleni pere 508 frt és jár. iránti.
6149. sz. p. ex 1880. — Gróf Karácsonyi Guido, Nagy-Bikács község ellen 1625 frt 20 kr. haszonbér hátralék és jár. iránti pere.
Előadó: Stankovits György, kir. törv. bíró.

3132. sz. p. — Opián szül. Bugarszky Katica fia, pertárs., Stojkov Pál alperes ellen 462 frt 66²/, kr. köteles rész kiadása iránti.

3132. sz. p. — Stojkov férj. Radivojevic Rakilla felfelperesnek, Stojkov Pál alperesnek 462 frt 66²/, kr. köteles rész kiadása iránti pere.

3135. sz. p. — Huber János és társai felperesek, Dragoin Jánosné szül. Huber Magdolna és társai alperesek ellen örökösödési osztály iránti pere.

5157. sz. p. — Martin Damjan felperesnek, Martin Szofron alperes elleni 800 frt tőke és jár. iránti pere.

5739. sz. p. — Popovits Arsen felperesnek, Tanazevits Zsófia és társai alperesek ellen 1000 frt tőke és jár. iránti pere.

Deczember hó 18-án tartandó ülésében.
Előadó: Kühnel Oszkár, kir. törvénzéki bíró.

2048. sz. ex 1880. — Jeremits Mladen és érd. társnak, Bratul Vuin Jóka és érd. társ. elleni örökösödési pere.

3872. sz. ex 1880. — Torontál megye törv. hatóságának, Miskovits Sima elleni 2744 frt 66²/, kr. és jár. pere.

4293. sz. ex 1880. — Porte Ádámnak, Remilong József és neje elleni birtok pere.

5322. sz. ex 1880. — Borhely Jánosnak, Zsigurszky Szávka elleni birtok pere.

Közgazgatási bizottság.

Torontálmegei közigazgatási bizottsága 1880-ik évi decz. hó 6-án tartott rendes havi ülése tárgysorozata: (Vége.)

II. Közüktatás-ügyek:
1. Hencz János dolláci községi tanító állomásbani véglegesítése tárgyában. — Felterjesztettek.
2. Wolf Ádám gyűlésvézi községi tanító állomásbani véglegesítése tárgyában. — Véglegesítették.
3. A zichyfalvi községi iskolánál választott két tanító véglegesítése tárgyában. — Véglegesítették.
4. A nagy-kikindai izraelita hitfelekezeti régi iskola segélyezése tárgyában. — Pártolólag felterjesztettek.
5. A kis-zombori községi képviselő testület határozata néhai Vigh Antal övegyének nyugdíjaztatása tárgyában. — A község köteleztetik a nyugdíjaztatásra.
6. A szerb-csanádi községi képviselő testület beadánya. — Kiadatik a szolgabírónak.
7. Torontálmegei f. é. augusztus 23-án tartott bizottsági ülésében 544¹/, szám alatt 150 frtnyi jutalom-
51*

dij kiosztása tárgyában. — 150 frtból, Kars Simon botosi, Zsebelyán Sándor n.-margitizai és Plent Teréz gyéri tanítók egyenként 6 drb. arannyal jutalmok részeseinek, a fentmaradó összeg pedig jövő ilyesben tanfelügyelő által javaslatba hozandó tanítóknak lesznek kiosztandók.

8. Petrovits György párdányi gör. kel. lelkésznek a rendezett iskolai ügyben az ottani község elleni panaszát. — Megvizsgálás végett szolgabírónak kiadatik.

9. A királyi tanfelügyelőnek f. é. november havi jelentése. — Tudomásul.

III. Közmunka és közlekedési ügyek:

1. A királyi mérnöknek a megyebeli ország- és államutak állapotáról szóló november havi jelentése. — Tudomásul.

IV. Közegészség ügyek.

1. A megyei főorvosnak az egészségügy állapotáról szóló november havi jelentése. — Tudomásul.

V. Börtön-ügyek:

1. A helybeli kir. ügyésznek a helybeli börtönök állapotáról szóló nov. havi jelentése. — Tudomásul.

VI. Posta és távírda.

1. Glazevszky Ádám m. kir. távírda állomás főnök mint helyettes szakelőadónak a posták és távírdaik állapotáról szóló nov. havi jelentés. — Tudomásul.

VII. Fegyelmi és felelőztetett ügyek.

1. Kalesz József náköfalvi lakosnak a megyei árvaszék elleni panaszát. — Elutasították.

2. Német-Szt.-Mihály községnek Aurelháza község-előjárósága elleni panaszát a fegyelmi eljárás elrendelése iránt. — Fegyelmi eljárás mellőztetett.

3. Bega-Szt.-György községnek kérvénye 38 frtnyi letéti összeg kiutalványozása iránt. — Kiutalványozták.

4. Paszku Tódor és társainak kérvénye, Zsian Stefan bánat-komlósi községi bíró felfüggesztése iránt. — Felfüggesztés el nem rendelhető.

5. Csatád község felőlvadására, Farkas Gizella illetősége tárgyában a megyei alispán által hozott II-od fokú határozata ellen. — Feloldatik.

6. Petrovits György és Gagyanzky Demeter szerb-párdányi gör. kel. lelkésznek felszámolása a papális telkekre kivetett temes-bega-völgyi vissza-

bályozási járulékt tárgyában. — Fizesési kötelezettségük kimondatott.

7. Mészáros Zakor és István, tordai lakosoknak, Torda község képviselő testületének általok teljesített boszniai fuvarügyben hozott határozata elleni felelőztetése. — Iratok kiegészítése végett kiadattak.

8. A megyei alispánja betervezi a Hubert Jakab és társai bocsi lakosoknak — Issekutz Antal, volt nagy-kikindai, jelenleg tör.-kanizsai szolgabíró ellen emelt panaszára vonatkozó vizsgálati iratokat. — Iratok kiegészítése végett kiadattak.

9. Idősb Deák Pál lajosfalvi családának a nagymélt. m. kir. belügyminiszterium által a közigazgatási bizottságnak érdemleges harmadfoku felülvizsgálata alá bocsátott házközösségi osztálygyűre. — Titkos osztály helybenhagyatik.

10. Bechtold Károly és társai, lovrini lakosoknak felelőztetése a megyei alispánjának katona beszállási ügyben 1880. évi 7207. szám alatt hozott másodfoku határozata ellen. — Két egybehangzó határozat ellen — elutasították.

11. Vulkán Samu rólt uzdini, jelenleg román-écskai községi jegyzőnek felelőztetése az 1880. évi 8331.

számú alispáni határozat ellen, mellyel 135 ft. 99 1/2 krnyi összegnek Uzdin községpénztárának való visszatérítésére kötelezték. — Feloldatik az alispáni határozat, az ügy tovább megvizsgálandó az alispán által.

12. Praedragovits Máté kumáni gör. kel. lelkésznek felelőztetése a megyei alispánjának 1880. évi 15168. sz. a. tüzendőri ügyben hozott határozata ellen. — Két egyenlő határozat ellen — elutasították.

VIII. Hadkötelesek ügyei:

1. Aragyan Milos román-écskai lakos, Toma nevű fia részére nősülési engedély érti folyamodványa. — Elutasították.

2. Markovicsan Alexander szeleusi lakos maga részére hason kérvénye. — Elutasították.

3. Gyurin György szakulai lakos, fia Demeter részére hason kérvénye. — Elutasították.

4. Fityán Szovra szakulai lakos, öccse Milán részére nősülési engedély érti folyamodványa. — Elutasították.

5. Ignatov Pavel illancsai lakos, fia István részére hason ügye. — Elutasították.

Torontálmegyei közigazgatási bizottsága.

H I R D E T É S E K.

11884. sz. k. i. 1880. (238—4)

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becskerek város tekint. képviselő testületének f. é. november 22-én és 23-án tartott közgyűlésében 166. sz. a. hozott határozata folytán, Nagy-Becskerek város tanácsánál üresedésbe jött első rendű irnoki állomás betöltésére végett ezen pályázat nyitattik.

Ezen állomás évi 500 ft. fizetéssel van összekötve; felhivatnak emellegre mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi alkalmaztatásuk feletti bizonyítványokkal szabályszerűen felszerelt kérvényeiket f. 1880. évi december 20-ig mint a választás napjáig, a polgármesteri hivatalnál nyújtsák be.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. évi december 12-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

11818. sz. k. i. 1880. (237—1)

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételük, miszerint több helybeli, 1796, 1796, 1323, 1572/1442, 1294/1627, 1805/1822, 713, 1298/1349, 776, 1719/1952—2520, 740, 1294/1627, 1861, 1289/1325, 1360/3463, 1766, 1868, 1349/1350, 858, 1385, 2445, 2343, 2058, 1479, 887, 2320, 1430, 1379, 237, 1837, 309, 330, 2061, 829, 70, 565, 559, 76, 8, 970, 1313, 605, 284, 72. házászám alatti lakosoktól, hátralekös állami és községi adó, bélyeg és jogilletékek beszedése végett lefoglalt különféle burtor, 49 hekt. 28 lit. búza, 110 zsák csöves kukorica, 1 pálnaközösűst, 9 kocsi, 30 darab női bunda, 1 szőnyeg, 2 párna, 1 ló szerszámmal, 1 kétkerekű taliga, 1 szekrény, 1 köteg fenyémzör, 1 süveg czukor, 1 dunyha és pamag folyó évi december 28., 29., 30. és 31-én délelőtti 9 órakor, a városház előtt nyilvános árverés útján eladati fognak.

A polgármesteri hivatalnál N.-Becskereken, 1880. évi december 10-én.

Kulifay Lajos,
polgármester.

20516. szám. (239—1.1)

Árverési hirdetmény.

A volt nagy-kikindai kerület tulajdonát képező mokrimi italméresi jognak árverés útján leendő bérbeadására ezennel pályázat nyitattik.

Írásbeli ajánlatok az italméresi jog első felére 670, a második felére nézve 630 ft. bántépénzzel ellátva f. é. december 25-ig bezárólag Wolzinger Izidor n.-kikindai m. b. tag úr mint küldöttségi elnöknek nyújthatók be.

Szöbeli ajánlatok megtételére maga az árverés f. é. december 26-ának, d. e. 10 órájára a nagy-kikindai szolgabírói iroda helyiségekbe tüzetik ki.

A haszonbérleti idő tartama és egyéb feltételek a nagy-kikindai szolgabíróságnál a hivatalos órákban bármikor megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1880. évi december 14-én.

Tallian,
alispán.

1693. sz. 1880. (229—3.3)

Árlejtési hirdetmény.

A torontálmegyei magy. kir. államépítészeti hivatal kezelése alatt lévő államutak fentartására 1881., 1882. és 1883. években végrehajtandó kavicsszállítás biztosítása céljából a nagyméltóságú közmunka és közlekedési m. királyi miniszterium folyó évi november hó 16-án kelt 14.556. számú rendelete alapján

1880. évi december hó 17-én napján, déli 12 órakor, fentnevezett királyi államépítészeti hivatal helyiségében

zárt ajánlati versenytárgyalás

fog tartatni.

Felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy írásbeli ajánlataikat az említett helyen kir. államépítészeti hivatalhoz címelve, a tárgyalási napon déli 12 óráig nyújtsák be, minthogy később érkező ajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

A versenyzők kérelmére a miniszterium segédhivatali igazgatóságában is fognak ajánlatok elfogadtatni.

Minthogy azonban ezen ajánlatok Torontálmegyében működendő bizottságokhoz a közzétett határidőre felbontatlanul fognak megküldetni, ajánlógva figyelemzetnek a vállalkozni kívánók, hogy a miniszteriumhoz intézett ajánlataikat a tartandó versenytárgyalás fentebbi határidejét 5 nappal megelőzőleg, azaz folyó évi december hó 12-ig nyújtsák be, mivel később a miniszteriumhoz érkezett ajánlatok semmi szín alatt el nem fogadtatnak és egyszerűen az illetőknek felbontatlanul vissza fognak adatni.

A miniszterium segédhivatali igazgatóságához címzendő és beküldendő ajánlatok borítékára világosan ki-
teendő a megye és utczakasz, melyre az ajánlat szól.

Az ajánlat egyes utmesterségekre, vagy a törvényhatóság területén átvonuló egyes államutakra, vagy pedig a törvényhatóság területén lévő összes államutakra szólhat. Ajánlatok nemcsak három, hanem hat évi tartamra is tehetők, melyeknek elfogadását azonban a miniszterium magának fentartja.

Az államépítészeti hivatalhoz beküldendő s 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz az ajánlati összegnek 5%-a mint bántépénz csatolandó vagy készpénzben, vagy pedig az árfoylam szerint számított magyar kir. állam-papírokban.

Ellenben a miniszteriumhoz beküldendő szintén 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatokhoz az előirt bántépénz sem készpénzben, sem pedig értékpapírokban nem csatolható, hanem annak valamely nyilvános pénztárnál a kellő összegben történt letétele a pénztári elismervénynek eredetiben becsatolása által igazolandó.

Az ajánlatokban az egységi árákból teendő árend-gedés számokkal és betűkkel világosan kiirandó.

Két egyenlő írásbeli ajánlat közül az előbb benyújtottnak adatik elsőbbség.

Azon ajánlattevőknek, kik a kavicsszállítást el nem nyerték, a letett bántépénz az ajánlati tárgyalás befejeztével azonnal vissza fog szolgáltatni, az illető vállalkozó pedig 10 %-ra kiegészítve a szállítás befejeztéig biztosítékképp letéte marad.

A tett ajánlat az illető vállalkozóra nézve azonnal a kincstarra nézve pedig csak azon naptól fogva kötelező, a mikor az a miniszterium által jóváhagyatik.

Az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy ajánlkozó a helyi körülményeket, a szállítási feltételeket stb. teljesen ismeri és azoknak magát minden kifogás nélkül aláveti. A szállítandó kavicsmennyiség s annak egységi árai, a részletes szállítási feltételek és a szerződés mintája a kir. államépítészeti hivatalnál a szokott hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1880. november hó 26-án.

Torontálmegyei m. k. államépítészeti hivatal.

A hivatal főnöke:
Blum Gyula, kir. mérnök.

3859. sz. 1880. (226—3.3)

Hirdetvényes idézés.

Kollár Militza, Kollár Zsiva czeapai lakos neje és a 427. számú házközösségnek tagja, ki már több év óta férjét úgy a házközösséget elhagyva ismeretlen helyre eltávozott, ezzel felhivatik, — a család kérelmének fogva — hogy egy év, hat hét és három nap alatt a házközösségbe illetőleg férjéhez visszatérjen vagy pedig tartózkodási helyét a fennebb kitért idő alatt a hivatalnál annyi-dási helyett a fennebb kitért idő alatt a házközösségi tagok sorából kitorolttatván, minden igényét a házközösségből vagyon illetményére veszítendi.

Pancsován, 1880. évi november 16-án.

Szolgabírói hivatal.

1669. sz. 1880. (227—3.3)

Hirdetvényes idézés.

Gáspár Jován bánat-ujfalvi lakos neje, Gáspár Rachila született Birdján a 603. számú házközösségből, férjét és gyermekeit elhagyva, már több 10 évinél ismeretlen helyre eltávozott, miután a nevezett házközösség a vagyonnal rendelkezést tovább elintézetlenül hagyni nem akarja, felszólítatik Gáspár Rachila — a házközösségi tagok kérelme folytán — hogy egy év, hat hét és három nap alatt a hivatalnál, hollétét bejelenteni vagy a 603. számú bánat-ujfalvi házközösségbe, illetőleg férje és gyermekeihez visszatérni el ne mulassza, mert ellen esetben a házközösségi tagok sorából ki fog töröltetni és a vagyonrész illetményei igényét veszítendi.

Pancsován, 1880. évi november 16-án.

Szolgabírói hivatal.

2377. sz. k. i. 1880. Pályázat. (228—3.3)

Miután az üresedésben lévő szerb- és magyar-íttebei körorvosi állomásnak f. é. november 14-re kitűzött választás útján leendő betöltésére pályázók hiányában eredménytelen maradt, ezennel eme körorvosi állomásnak betöltésére újabb pályázat nyitattik, és Szerb-Íttebe község-házánál megtartandó választás határidejűl f. é. december hó 20-ik napjának, d. e. 10 órája kitűzetik.

Ezen körorvosi állomással a szövetkezett községek részéről 500 frtnyi évi fizetés, és azon kívül a nappali 50 kr. és éjjeli látogatásért 1 frtnyi megállapított díjnak élvezete van összekötve.

Felhivatnak tehát az ezen állomás elnyeréséért pályázni szándékozók, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 43., illetve 143. §-ai értelmében felszerelt folyamodványaikat,

melyekben a szerb nyelvnek hírása is kimutatandó, a választást megelőző napig ezen szolgabíróságnál benyújtsák. Kelt Párdányban, 1880. évi november 15-én.

Hertelendy Imre,
szolgabíró.

3872. sz. k. i. 1880. Pályázat. (234—3.2)

A jegyző elhaltával szerb-nagy-szent-miklós községében üresedésben jött jegyzői állomásnak, 1881. évi január 5-ik napján megtartandó választás útján leendő betöltésére, pályázat nyitattik.

Ezen jegyzői állomással járó fizetés a következő:

1-ször. Évi fizetés készpénzben 700 ft.
2-ször. Uti átalány 60 ft.
3-ször. Irodai átalány 100 ft.
4-szer. tüzi olfa 24 köbhméter.

Azonkívül tisztességes szabad lakás, és magán munkálatokért a képviselőtestület által meghatározott munkadíjak.

Az ezen állomásért pályázni kívánók, ezzel felhivatnak; miszerint az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. és 75. §§-ában előirt kellekeknek megfelelő pályázati kérvényeiket, a választást megelőző napig, a nagy-szent-miklós szolgabíróságnál benyújtsák.

Nagy-Szent-Miklóson, 1880. évi december 4-én.

B u ó c z,
szolgabíró.

3. 3112. (240—3.1)

Requisitions-Ausschreibung.

Die fogenannten kleinen Regalien werden in der Gemeinde Neudorf am 21. Dezember l. J., 9 Uhr Vormittag, in der Gemeindefanzlei im öffentlichen Auktionewege verpachtet, u. z.:

1. das Getränke-Ausfchank-,
2. das Fleischausfchrottungs-,
3. das Jahr- und Wochenmarkt-, und
4. das Jagd-Regal,

die erstere drei auf drei Jahre, vom 1. Jänner 1881 an gerechnet, das letzte auf das Jahr 1881.

Die Auktion ist mündlich, für jedes einzelne Objekt separat. Es werden schriftliche Offerte, mit dem Badium belegt, und wenn sie vor Eröffnung der Auktion ankommen, auch entgegengenommen.

Das Badium für No 1 beträgt 200 fl., für 2 20 fl., für 3 20 fl. und für 4 10 fl.

Utes Nähere kann vom 10. Dezember l. J. an in der Gemeindefanzlei eingesehen werden.

Neudorf, am 24. November 1880.

G. Roskuletz, Richter.
L. Roskuletz, Notär.

Hirdetmény.

Az écskai uradalomnak van a lukácsfalvi rétyében 900 hold az idén kitűnően sikerült s holdanként, vagy kisebb nagyobb részletekben a fagyok beálltával készpénzérti eladandó nádasa. Többire nézve a jószág igazgatósági irodában adatik felvilágosítás Écskán.

(231—2) **A jószág igazgatóság.**

Értesítés.

Torontálmegyei takaréks és hitelbank
szövettségbe lépén a
Kisbirtokosok országos föld-hitelintézetével,
ezennel közlndomásra hozza, hogy földbirtokra való bekebelezés mellett
300 frttól — 6000 frttig
nyújtandó
Hitörlesztési kölcsönöket
díjmentesen közvetít.

Bővebb felvilágosítást ad az intézet könyvvivősege (Magyar király szálloda I-ső emelet) a rendes üzleti órákban szóbelileg, vagy írásbeli megkeresések folytán posta útján.

A torontálmegyei takaréks és hitelbank igazgatósága.
(223—6.4)